

Magyar energiapiac

Tovább szigorodnak a hálózati csatlakozási szabályok – A már meglévő csatlakozási jogok is veszélybe kerülhetnek

2022 december

Megjelent a Magyar Közlönyben a villamosenergiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról szóló új kormányrendelet (Id. 526/2022. (XII. 16.) Korm. rendelet, Magyar Közlöny 208/2022. szám), amelynek fő célja, hogy tovább szigorítsa az érintett, alapvetően időjárásfüggő erőművek hálózatra csatlakoztatásának szabályait. Az újonnan elfogadott szabályok sajátossága, hogy a már meglévő, megítélt vagy várhatóan megszerzendő hálózati csatlakozási joggal rendelkező piaci szereplőket is érinti, és akár a csatlakozási jogok elvesztéséhez is vezethet a szabályok be nem tartása.

Lényeges tudnivalók

- Az új kormányrendelet értelmében legkésőbb 2023. január 15. napjáig lényegében minden érvényes hálózati betáplálásra alkalmas csatlakozási joggal (de legalább műszaki gazdasági tájékoztatóval) rendelkező, de a hálózatra még nem csatlakozott erőmű tulajdonosának kötelező nyilatkoznia az illetékes hálózati engedélyes felé arról, hogy mikor (melyik naptári évben) kívánja az erőművét a hálózatra csatlakoztatni.
- A Magyarországon alkalmazott hálózati csatlakozási szerződések többnyire nem határoznak meg konkrét évet az adott erőmű csatlakoztatására, hanem viszonylag hosszú időt hagynak a termelőegységek végleges bekapcsolására. A kormány célja tehát ezzel a rendelettel az, hogy több információhoz jusson arról, pontosan mikor kívánnak csatlakozni ezek az erőművek, hogy ezáltal a magyar hálózat egyensúlyát jobban előre lehessen jelezni és fel lehessen készülni a többletterhelésekre.
- A nyilatkozatok alapján a hálózati engedélyesek gyors terhelési számításokat fognak végezni az elkövetkező évekre vonatkozóan, és értékelní fogják, hogy a hálózat képes-e befogadni ezeket az erőműveket a nyilatkozatokban előre jelzett ütemben.
- Ha a terhelési számítások azt mutatják, hogy a magyar hálózat nem tud megbirkózni a tervezett új bekapcsolási ütemtervvel, akkor az illetékes hálózati engedélyesnek jogában áll majd 2027-ig elhalasztani egyes erőművek bekapcsolását (a bekapcsolás alatt az erőmű termelésének megkezdését kell érteni).
- Azok az erőművek, amelyek (i) nem nyújtják be nyilatkozatukat határidőre vagy (ii) nem fogadják el a hálózati engedélyes által tett módosítást (hosszabbítást), a soron következő ún. egyedi kapacitáskiosztási eljárás során tudják majd érvényesíteni csatlakozási igényüket. Automatikusan elveszítik a hálózati csatlakozási jogukat azok, akik úgy nyilatkoznak, hogy nem kívánnak élni a csatlakozással vagy akik a soron következő egyedi kapacitáskiosztási eljárás során elmulasztják a nyilatkozattételt.
- Minden olyan erőmű, amely fenn kívánja tartani a hálózati csatlakozási jogát – azáltal, hogy a hálózati engedélyes a nyilatkozatban meghatározott "eredeti" csatlakozási dátumot elfogadta, vagy amely esetében a hálózati engedélyes általi meghosszabbítást a projekt tulajdonosa elfogadta –, köteles pénzügyi biztosítékot és kiegészítő biztosítékot fizetni, illetve nyújtani a hálózati engedélyesnek.
- A hálózati engedélyes nem jogosult elhalasztani azon erőművek csatlakozási időpontját, amelyek 2023. január 1. napja előtt (i) az építkezés finanszírozására vonatkozó megállapodást írtak alá valamely elfogadott finanszírozóval vagy (ii) igazolni tudják, hogy az építési naplót a projektre vonatkozóan megnyitották, az építkezés helyszínét a kivitelező cégnek átadták és az erőmű létesítési engedélyt kapott.
- Ha a hálózati engedélyes elhalasztja valamely erőmű hálózati csatlakozásának időpontját, a projekt bizonyos engedélyei és jogosultságai automatikusan meghosszabbításra kerülnek az új időpontig.
- A jóváhagyott csatlakozási időpont a gyakorlatban egy egyéves időablakot jelent: az adott év január 30. napjától a következő év január 30. napjáig lehet a hálózatra csatlakoztatást megvalósítani. Az erőmű nem kezdheti meg működését sem korábban, sem később, mint ez az egy éves időszak.

1 Érintett piaci szereplők

A rendelet hatálya azokra a piaci szereplőkre (igénybejelentőkre, rendszerhasználókra) terjed ki, akik a rendelet hatálybalépésekor, vagyis 2023. január 1. napján

- (a) érvényes és még le nem járt hálózati csatlakozási szerződéssel;
- (b) 2022. május 2. előtt kiadott érvényes és le nem járt műszaki gazdasági tájékoztatóval;
- (c) a hálózati engedélyesnél az elosztói vagy üzemi szabályzat szerinti jóváhagyás előtt álló, vagy már jóváhagyott csatlakozási tervvel rendelkezők (az (a)-(c) pontokban meghatározott piaci szereplők a továbbiakban együttesen a "**Régi Típusú Igénybejelentők**"); vagy
- (d) az először 2022. május 2. napján közzétett, az aktuális szabad kapacitásokról és a csatlakozás műszaki és várható gazdasági feltételeiről szóló részletes tájékoztató közzétételét követően indult új típusú egyedi kapacitáskiosztási eljárásban csatlakozási igényt nyújtottak be (a (d) pontban meghatározott piaci szereplők a továbbiakban az "**Új Típusú Igénybejelentők**"),

viszont az erőműveket még nem csatlakoztatták a hálózatra (vagyis nem indult meg az erőmű termelése). Általános értelemben nem tartoznak a rendelet hatálya alá a villamosenergia-rendszer üzemét lényegesen befolyásoló erőmű elvi engedélyével rendelkező rendszerhasználók (vagyis lényegében az 500 MW névleges teljesítményt meghaladó erőművek engedélyesei).

2 Nyilatkozattétel a hálózati csatlakozási igény fenntartásáról, a csatlakozás várható időpontjáról és a pénzügyi biztosítékok megfizetéséről

A Régi Típusú Igénybejelentők legkésőbb 2023. január 15. napjáig kötelesek a betáplálási csatlakozási kapacitást biztosító hálózati engedélyes részére, meghatározott feltételek szerint, nyilatkozni (i) a csatlakozási kapacításra vonatkozó igénybevételi szándékuk fenntartásáról, (ii) a csatlakozás igénybevételének naptári évben meghatározott tervezett időpontjáról és (iii) arról, hogy a kormányrendeletben meghatározott mértékű pénzügyi biztosítékokat a hálózati engedélyes általi pozitív elbírálás esetén megfelelően meg fogják fizetni. A Régi Típusú Igénybejelentők akkor is kötelesek nyilatkozni, ha a részükre a hálózati csatlakozási jogot megállapító vagy előírányzó dokumentumban a csatlakozás tényleges igénybevételére vonatkozóan nincs előírva határidő. Emellett ezen a ponton, a nyilatkozat keretében van lehetőség előadni azt is, ha az adott igénybejelentő esetében valamely kormányrendelet által meghatározott olyan körülmény áll fenn, amely miatt a hálózati engedélyes a csatlakozás tervezett évét nem módosíthatja (ld. 4. pont) vagy ha az igénybejelentő a korábban meghatározottnál kisebb mértékű betáplálási teljesítmény mellett kívánja igénybe venni a csatlakozást (ld. 8. pont).

A hálózati engedélyesek legkésőbb a kormányrendelet hatálybalépésének napját követő második munkanapon, vagyis 2023. január 3. napjáig tájékoztatják a Régi Típusú Igénybejelentőket a fenti nyilatkozattételi kötelezettségükről. Az értesítést az elektronikus kapcsolattartás céljából legutoljára megadott vagy a gazdálkodó szervezetnek a cégnyilvántartásban szereplő elektronikus elérhetősége alatt szereplő elektronikus kapcsolattartási címére feladott elektronikus levélben küldik meg. Fontos, hogy a hálózati engedélyes értesítése tájékoztató jellegű, a nyilatkozattételi kötelezettség hatályosulásának nem előfeltétele az értesítés igénybejelentő általi átvétele.

A Régi Típusú Igénybejelentők a nyilatkozatot a hálózati engedélyes által közzétett minta szerint, elektronikus úton megküldött cégszerűen aláírt szkennelt dokumentumban vagy hitelesített elektronikus okiratban, a hálózati csatlakozási szerződés vagy a műszaki gazdasági tájékoztató hivatkozási számának megjelölésével, a hálózati engedélyes által meghatározott email címre kötelesek megküldeni.

Ha a Régi Típusú Igénybejelentő úgy nyilatkozik, hogy a hálózati csatlakozást nem kívánja igénybe venni, úgy a csatlakozás igénybevételének lehetősége és a csatlakozásra vonatkozó rendelkezési jog a nyilatkozattételi határidő leteltét követő napon megszűnik. Ebben az esetben a hálózati engedélyes az elosztói vagy üzemi szabályzat alapján korábban teljesített pénzügyi biztosítékot 30 napon belüli visszatérít és a már esetlegesen megfizetett csatlakozási díjat az igénybejelentővel elszámolja.

Ha a Régi Típusú Igénybejelentő az előírt határidőn belül, vagyis 2023. január 15. napjáig nem nyilatkozik, úgy az igénybejelentő a csatlakozás igénybevételére vonatkozó igényét a soron következő egyedi kapacitáskiosztási eljárás során tudja érvényesíteni legkésőbb 2023. június 13. napjáig, amely egyedi igénybejelentésre az irányadó villamosenergia-ellátási szabályzat előírásai alkalmazandóak, azzal, hogy az igénybejelentő változatlan műszaki tartalom szerinti csatlakozás tényleges időpontjának meghatározása tekintetében elsőbbséget élvez a soron következő kapacitáskiosztási eljárás során benyújtott új egyedi igénybejelentésekkel szemben. Az egyedi igénybejelentési eljárásban meghatározott szükséges hálózatfejlesztések alapján a korábban az igénybejelentő számára a csatlakozás tekintetében meghatározott csatlakozási díj a közvetett csatlakozási beruházások változása miatt nem növelhető. Amennyiben az érintett Régi Típusú Igénybejelentő egyedi igénybejelentéssel nem él, úgy az igénybejelentő csatlakozásra vonatkozó rendelkezési joga az egyedi igénybejelentés megtételére nyitva álló határidő leteltét követő napon megszűnik. A hálózati engedélyes a nyilatkozattételi határidőt követő 45 napon belül az igénybejelentő által korábban az elosztói vagy üzemi szabályzat alapján teljesített pénzügyi biztosítékot az igénybejelentőnek visszatéríti, és a megfizetett csatlakozási díjat az igénybejelentővel elszámolja.

3 A csatlakozási év meghatározásának korlátai

A Régi Típusú Igénybejelentők a nyilatkozat megtétele során a csatlakozás igénybevételére vonatkozó naptári évként a hálózati csatlakozási szerződés hatályba lépéséhez képest a villamosenergia törvényben meghatározott 3, illetve 5 éves határidőnél későbbi naptári évet is megjelölhetnek, a megjelölt naptári év azonban nem lehet későbbi, mint 2027, figyelemmel az alábbi korlátokra:

- (a) ha a hálózati csatlakozási szerződés vagy a műszaki gazdasági tájékoztató alapján a csatlakozás igénybevételéhez hálózati engedélyes csatlakozási beruházása is szükséges, úgy a megjelölt naptári év nem lehet korábbi, mint a hálózati csatlakozási szerződés vagy a műszaki gazdasági tájékoztató szerint a hálózati engedélyesi beruházásra meghatározott határidő utolsó napját magában foglaló naptári év;
- (b) ha valamely jogszabály, a csatlakozási szerződés vagy a műszaki gazdasági tájékoztató feltételei alapján meghatározható az igénybejelentő számára a csatlakozás igénybevételére vonatkozó határidő, amelynek utolsó napja nem későbbi, mint 2024. január 1. napja, úgy a megjelölhető naptári év egyedül 2023 lehet;
- (c) ha a műszaki gazdasági tájékoztató szerint a csatlakozás igénybevételére nyitva álló legkorábbi időpont későbbi, mint 2027, úgy a csatlakozás tényleges időpontjaként a műszaki gazdasági tájékoztatóban rögzített, a csatlakozás igénybevételére meghatározott határidő első napját magában foglaló naptári évnél korábbi naptári évet az igénybejelentő nem jelölhet meg.

4 A bejelentett várható csatlakozási év hálózati engedélyes általi mérlegelése és visszaigazolása

A hálózati engedélyesek a nyilatkozatok alapján, az egyedi igénybejelentések hálózati értékelésére vonatkozó üzemi szabályzati felételek szerint, műszaki-technikai szempontból meghatározzák, hogy a nyilatkozatok szerinti csatlakozások igénybevételéhez közvetett csatlakozási beruházásként milyen hálózatfejlesztések

szükségesek. Ezt követően pedig a meghatározott hálózatfejlesztések várható megvalósulása alapján a hálózati engedélyesek meghatározzák a nyilatkozatok szerinti csatlakozások igénybevételének legkorábbi naptári évét, amely akár a nyilatkozatban megjelölthöz képest későbbi időpont is lehet, de legfeljebb 2027 (figyelemmel a 3. pontban foglalt korlátokra), a nyilatkozatban szereplő igénybevételi időpontok sorrendjéhez igazodóan.

Fontos, hogy ha a Régi Típusú Igénybejelentő az alábbi körülmények valamelyikét sikeresen igazolja, úgy a nyilatkozatban a csatlakozás igénybevételére megjelölt naptári év a hálózati engedélyes által nem módosítható:

- (a) 2023. január 1. napját megelőzően a beruházás tekintetében az építési munkaterület a kivitelező részére átadásra került, amelynek tényét építési naplóval és – legalább 0,5 MW névleges teljesítőképességű erőmű esetében – 2023. január 1. napja előtt kiadott erőműlétesítési engedéllyel vagy kiserőművi összevont engedéllyel kötelező igazolni;
- (b) 2023. január 1. napját megelőzően írásba foglalt szerződés jött létre az erőműegység létesítésének finanszírozására, amely az alábbiak közül valamelyiknek megfelel:
  - (i) üzletszerűen pénzügyi szolgáltatást végző vállalkozással csoportfinanszírozásnak nem minősülő finanszírozási célú szerződés;
  - (ii) olyan csoportfinanszírozási szerződés, amely esetében 2023. január 1. napján a csoport nemzetközi hitelminősítése Magyarország hitelminősítésével megegyező vagy annál jobb (ez az S&P-nél és a Fitch-nél BBB, a Moody's-nál pedig Baa2); vagy
  - (iii) költségvetési vagy európai uniós forrásból származó támogatásra vonatkozó támogatási szerződés, amelyek tényét a pénzügyi vállalkozás vagy a csoportfinanszírozást nyújtó által kiadott hiteles nyilatkozattal, a finanszírozási vagy támogatási szerződés másolatának benyújtásával, és csoportfinanszírozás esetén az előbb említett dokumentumok mellett a Magyar Nemzeti Bank által elfogadott, Magyarországot is értékelő hitelminősítő által kibocsátott, 2023. január 1. napján érvényes értékelés benyújtásával kötelező igazolni.

Lényeges, hogy ha a piaci szereplő a fenti körülményeket nem a felsorolt módokon igazolja, akkor a hálózati engedélyes azokat nem veszi figyelembe.

Ha a korábban megfizetett biztosítékra vagy csatlakozási díjra tekintettel az igénybejelentő nem köteles biztosítékot fizetni (ld. 8. pont) és a hálózati engedélyes a tájékoztatójában az igénybejelentő által a nyilatkozatban megjelölt naptári évhez képest későbbi naptári évet határoz meg, akkor az igénybejelentő legkésőbb 2023. február 13. napjáig köteles nyilatkozni a felajánlott új csatlakozási időpont elfogadásáról.

Fontos továbbá az is, hogy az esetlegesen újonnan meghatározott, szükséges hálózatfejlesztések alapján a korábban az érintett piaci szereplő számára meghatározott csatlakozási díj a műszaki tartalom esetleges változása miatt nem növelhető.

Az igénybejelentő nyilatkozatában megjelölt naptári év hálózati engedélyes általi elfogadásáról vagy módosításáról és a kapcsolódó pénzügyi biztosíték megfizetésének részletes szabályairól a hálózati engedélyes legkésőbb 2023. február 6. napjáig, elektronikus úton tájékoztatja az érintettet. A hálózati engedélyes a tájékoztatást az igénybejelentőnek a benyújtott nyilatkozatában megjelölt, vagy annak hiányában a 2. pontban meghatározott elektronikus kapcsolattartási címére elektronikus úton teszi meg, úgy, hogy annak megküldése igazolható legyen.

5 A csatlakozás igénybevételére (az üzembehelyezésre) nyitvaálló konkrét időtartam a csatlakozási éven belül

Ha a Régi Típusú Igénybejelentő határidőben teljesíti a nyilatkozattételi és biztosítékfizetési kötelezettségeit és a hálózati engedélyes visszaigazolja a hálózati csatlakozás várható évét, akkor **a csatlakozás igénybevételére – az üzembehelyezésre – nyitva álló határidőnek a hálózati engedélyes tájékoztatójában megjelölt naptári év utolsó napját követő 30. nap minősül. A határidő elmulasztása esetén** – kivéve a hálózati engedélyes által megvalósítandó csatlakozási beruházás tekintetében felmerülő késedelem miatti mulasztást – **a csatlakozásra vonatkozó igényt a soron következő egyedi kapacitáskiosztási eljárás során lehet érvényesíteni**, amely egyedi igénybejelentésre az irányadó villamosenergia-ellátási szabályzat előírásai alkalmazandók, azzal, hogy az igénybejelentő változatlan műszaki tartalom szerinti csatlakozása tényleges időpontjának meghatározása során elsőbbséget élvez a soron következő kapacitáskiosztási eljárásban benyújtott új egyedi igénybejelentésekkel szemben. Az egyedi igénybejelentési eljárásban meghatározott szükséges hálózatfejlesztések alapján a korábban az igénybejelentő számára a csatlakozás tekintetében meghatározott csatlakozási díj a közvetett csatlakozási beruházások változása miatt nem növelhető. Az egyedi igénybejelentés elmulasztása esetén az igénybejelentő csatlakozásra vonatkozó rendelkezési joga az egyedi igénybejelentés megtételére nyitva álló határidő leteltét követő napon megszűnik. A hálózati engedélyes a nyilatkozattételi határidőt követő 45 napon belül az igénybejelentő által korábban az elosztói vagy üzemi szabályzat vagy a kormányrendelet alapján teljesített pénzügyi biztosítékot az igénybejelentőnek visszatéríti, és a megfizetett csatlakozási díjat az igénybejelentővel elszámolja.

A csatlakozás igénybevételére – az üzembehelyezésre – vonatkozó legkorábbi időpont a hálózati engedélyes tájékoztatójában megjelölt naptári év első hónapjának 30. napja, amelyet megelőzően az igénybejelentő a csatlakozást nem jogosult igénybe venni.

A fenti időkeret sem egyoldalúan, sem a felek közös megegyezésével nem módosítható, és a törvény adta esetleges egyéb meghosszabbítási lehetőségek sem alkalmazhatók.

6 Egyes kapcsolódó engedélyek automatikus meghosszabbodása

Az érintett erőműre vonatkozó

- (a) építési engedély, illetve a környezetvédelmi és villamosenergia-termelői engedélyek hatálya; továbbá
- (b) a megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamosenergia, valamint a kapcsoltan termelt villamosenergia kötelező átvételére való jogosultsághoz (KÁT) kapcsolódó, villamosenergia-termelés megkezdésére vonatkozó határidő, illetve a megújuló energiaforrásból termelt villamosenergia kötelező átvételi vagy prémium típusú támogatási jogosultsághoz (METÁR) kapcsolódó, kereskedelmi üzem megkezdésére vonatkozó határidő

a csatlakozás igénybevételének új határidejéig meghosszabbodik, ha annál hamarabb járna le. Fontos azonban, hogy a pályázati eljárás keretében elnyert prémium típusú támogatáshoz kapcsolódó, kereskedelmi üzem megkezdésére vonatkozó határidő előbb említettek szerinti meghosszabbításának feltétele, hogy a támogatási jogosultsághoz kapcsolódó teljesítési biztosíték érvényessége a meghosszabbított határidőt követő 4 hónapig kitarson és ezt megfelelően igazolják a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal részére.

7 A hálózati engedélyesek határidőhosszabbításhoz való joga az egyedi kapacitáskiosztási eljárások során

A fent említett szabályok azokra az esetekre vonatkoznak, ahol már legalább hálózati csatlakozási szerződés, csatlakozási terv vagy műszaki gazdasági tájékoztató áll a Régi Típusú Igénybejelentő rendelkezésére. A kormányrendeletben foglaltak azonban nem csak számukra relevánsak. A rendelet szerint ugyanis az először 2022. május 2. napján közzétett, az aktuális szabad kapacitásokról és a csatlakozás műszaki és várható gazdasági feltételeiről szóló részletes tájékoztató közzétételét követően indult egyedi kapacitáskiosztási eljárásban benyújtott csatlakozási igénybejelentésekre vonatkozóan – tehát **az ún. Új Típusú Igénybejelentők esetében – a hálózati engedélyes a műszaki gazdasági tájékoztató (adott esetben a megvalósíthatósági tanulmány készítésére vonatkozó felhívás) kiadása során a villamosenergia törvény szerinti 3, illetve 5 éves csatlakozási határidőnél későbbi időt is meghatározhat – már rögtön az igénybejelentési eljárás legelején, tehát nem kell megvárni, amíg legalább műszaki gazdasági tájékoztatóval rendelkezik az érintett igénybejelentő.**

8 Pénzügyi biztosítékok megfizetése

Amennyiben a Régi Típusú Igénybejelentő a csatlakozási igény fenntartására irányuló nyilatkozatot tesz, úgy kifejezett kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a nyilatkozatban a csatlakozás igénybevételére megjelölt naptári év hálózati engedélyes általi visszaigazolása vagy a hálózati engedélyes által módosított időpont igénybejelentő általi elfogadása esetén pénzügyi biztosítékot fizet a hálózati engedélyes részére. **A meghatározott pénzügyi biztosíték 20%-át legkésőbb 2023. február 13. napjáig, a fennmaradó részt pedig 2023. április 23. napjáig kell teljesíteni.** A biztosíték összegének a határidő utolsó napjáig a hálózati engedélyes bankszámláján jóváírásra kell kerülnie, a mulasztás tekintetében igazolásnak nincs helye. **Abban az esetben, ha a befizetési határidő letelte előtt az erőmű üzembehelyezése megtörténik, a piaci szereplő nem köteles pénzügyi biztosítékot fizetni.**

A pénzügyi biztosíték számításának alapja a Régi Típusú Igénybejelentő csatlakozási szerződésében, műszaki gazdasági tájékoztatójában, csatlakozási tervében meghatározott betáplálási teljesítmény, kivéve, ha az igénybejelentő úgy határoz, hogy a korábban meghatározottnál kisebb mértékű betáplálási teljesítmény mellett kívánja igénybe venni a csatlakozást, mivel ilyenkor az így meghatározott kisebb teljesítmény alapján kell számítani a biztosíték összegét.

A biztosíték mértéke 4,5 millió Ft/MVA. 1 MVA teljesítmény alatt tized MVA-ra kell kerekíteni, de legalább 0,1 MVA-ra, 1 MVA teljesítmény felett pedig egész MVA. **A biztosíték összegéből megfizetettnek minősül a piaci szereplő által a hálózati engedélyes részére az elosztói vagy üzemi szabályzat alapján csatlakozási igénybejelentési eljárásban korábban már megfizetett biztosítékok, valamint a hálózati csatlakozási szerződés alapján már megfizetett csatlakozási díj összege.** Ha ezek alapján a fennmaradó fizetendő pénzügyi biztosíték összege nulla, akkor a piaci szereplő pénzügyi biztosítékot nem köteles fizetni, egyedül nyilatkozatot köteles tenni a megadott határidőn belül.

A fentiekén túlmenően **mind a Régi Típusú Igénybejelentők, mind az Új Típusú Igénybejelentők kötelesek az igényelt betáplálási teljesítmény után kiegészítő biztosítékot fizetni vagy azt bankgarancia formájában biztosítani** (a hálózati engedélyes honlapján közzétett bankgarancia minta alapján). **A kiegészítő biztosíték mértéke az igényelt csatlakozási kapacitásnak és a fajlagos benchmark beruházási értéknek a szorzata alapján számolt benchmark beruházási összeg 5%-a.** A fajlagos beruházási értéket a kormányrendelet 1. számú melléklete határozza meg a következők szerint:

Technológia	Fajlagos benchmark beruházási érték a biztosítékok mértékének megállapításához (millió Ft/MWe ¹)
Biogáz (biogáz üzemmel)	1025
Hulladéklerakóból származó gáz	525
Napelem (fix)	325
Napelem (napkövetős)	375
Szilárd biomassza (vegyes tüzelés nélkül)	1025
Szilárd biomassza (vegyes tüzeléssel)	1025
Geotermikus erőmű	1425
Vízermű	1025
Egyéb, fel nem sorolt technológia	1025

Az érintett Régi Típusú Igénybejelentők és Új Típusú Igénybejelentők a kiegészítő pénzügyi biztosítékok fokozatosan, adott esetben több részletben kötelesek megfizetni, úgy, hogy a fizetési határidő minden évben **adott év április 23. napja**. Ha a Régi Típusú Igénybejelentő részére adott hálózati engedélyesi tájékoztatóban vagy az Új Típusú Igénybejelentő számára kiadott műszaki gazdasági tájékoztatóban a csatlakozás tényleges időpontjaként meghatározott év

- (a) 2023, akkor a benchmark beruházási összeg 5%-a 2023-ban fizetendő;
- (b) 2024, akkor a benchmark beruházási összeg 4%-a 2023-ban, a fennmaradó 1%-a 2024-ben fizetendő;
- (c) 2025, akkor a benchmark beruházási összeg 3%-a 2023-ban, 1%-a 2024-ben és a fennmaradó 1%-a 2025-ben fizetendő;
- (d) 2026, akkor a benchmark beruházási összeg 2%-a 2023-ban, 1%-a 2024-ben, 1%-a 2025-ben és a fennmaradó 1%-a 2026-ban fizetendő;
- (e) 2027, akkor a benchmark beruházási összeg 1%-a 2023-ban, 1%-a 2024-ben, 1%-a 2025-ben, 1%-a 2026-ban és a fennmaradó 1%-a 2027-ben fizetendő; vagy
- (f) 2028 vagy azt követő, akkor az igénybejelentő a kiegészítő pénzügyi biztosítékokat úgy fizeti meg, hogy a csatlakozás tényleges időpontjával érintett naptári évben és az azt megelőző négy évben évente fizeti meg a benchmark beruházási összeg 1%-át.

A hálózati engedélyes visszafizeti a kiegészítő pénzügyi biztosíték 50%-át vagy a már igazolt bankgarancia 50%-át felszabadítja, ha az érintett Régi Típusú Igénybejelentő vagy Új Típusú Igénybejelentő **a kereskedelmi üzemkezdet előtt az erőműegységre vonatkozó építési engedély meglétét a hálózati engedélyes felé igazolja**.

Bármely biztosíték határidőn belüli megfizetésének elmulasztása esetén a csatlakozás igénybevételére vonatkozó igényt a soron következő egyedi kapacitáskiosztási eljárásban lehetséges érvényesíteni legkésőbb 2023. június 13. napjáig, amely egyedi igénybejelentésre az irányadó villamosenergia-ellátási szabályzat előírásai alkalmazandók, azzal, hogy az igénybejelentő változatlan műszaki tartalom szerinti csatlakozása tényleges időpontjának meghatározása során elsőbbséget élvez a soron következő kapacitáskiosztási eljárásban benyújtott új egyedi igénybejelentésekkel szemben. Az egyedi igénybejelentési

¹ A MWe értékek a névleges villamos teljesítőképességet jelölik, amit inverteres erőművek esetén az inverterek váltóáram (AC) oldali névleges aktív (wattos) teljesítőképessége alapján kell meghatározni.

eljárásban meghatározott szükséges hálózatfejlesztések alapján a korábban az igénybejelentő számára a csatlakozás tekintetében meghatározott csatlakozási díj a közvetett csatlakozási beruházások változása miatt nem növelhető. Az egyedi igénybejelentés elmaradása esetén az igénybejelentő csatlakozásra vonatkozó rendelkezési joga az egyedi igénybejelentés megtételére nyitva álló határidő leteltét követő napon megszűnik. A hálózati engedélyes a nyilatkozattételi határidőt követő 45 napon belül az igénybejelentő által korábban az elosztói vagy üzemi szabályzat alapján teljesített pénzügyi biztosítékot az igénybejelentőnek visszatéríti, és a megfizetett csatlakozási díjat az igénybejelentővel elszámolja.

A megfizetett pénzügyi biztosítékok a csatlakozási díjba beleszámítanak és a legkorábban esedékessé váló csatlakozási díj részletben kerülnek jóváírásra a hálózati engedélyes által. Ha valamely megfizetett biztosíték meghaladja a hálózati csatlakozási szerződés szerint elszámolható csatlakozási díjat, úgy a pénzügyi biztosítékot a hálózati engedélyes a csatlakozási pont üzembe helyezését követő 15 napon belül visszatéríti, illetve felszabadítja.

9 Várható hatások és kapcsolódó kérdések

Azok után, hogy az átviteli rendszerüzemeltetői engedélyes (MAVIR) 2022 májusában 0 MW-nyi elérhető új szabad kapacitást hirdetett meg az újonnan létesülő időjárásfüggő termelők számára, és ezt követően csak egyedi eljárások keretében lehetett csatlakozási jogot szerezni, mindezt tovább nehezítette az a követelmény, amely szerint aFRR (automatikus frekvencia helyreállítási tartalék) szolgáltatásra vonatkozó akkreditációt és a naperőművi teljesítmény 30%-ának megfelelő időjárásfüggetlen aFRR kapacitás létesítését kell vállalni a MAVIR szabályai alapján. Ezt követte a lakossági naperőművek hálózatra csatlakoztatásának átmeneti tilalma. Most pedig a fenti szabályok sújtják tovább az időjárásfüggő projektek közcélú hálózathoz jutását Magyarországon. Több nyitott pont is maradt azonban az új szabályok körül.

A legfőbb kérdés, hogy a szabályozás jogszerűen rendelkezik-e a már megítélt csatlakozási jogok felől, illetve olyan várományi helyzetekről, ahol a műszaki gazdasági tájékoztató, illetve a csatlakozási terv alapján az igénybejelentő teljes joggal várhatja a csatlakozási jogának odaítélését. **Ilyen értelemben tehát felmerül a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmának és már hatályos magánjogi szerződésben foglalt jogoknak, illetve normatív jellegű szektorális szabályozáson alapuló jogos érdekeknek (várományoknak) a nagyfokú sérelme, amely egyebek mellett alapvető alkotmányossági aggályokat is felvet.** Ugyanígy merül fel az is, hogy mennyire jogszerű az, hogy az egyedi kapacitáskiosztási eljárások esetében alkalmazandó fenti szabályokat a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

Nem egyértelmű továbbá az sem, hogy mi lesz a rendeletben fel nem sorolt többi engedéllyel, jogosultsággal (például a vezetékjogi engedéllyel, más célú hasznosítási engedéllyel). Vajon ezek is meg fognak hosszabbodni vagy ezek továbbra is ez eredeti határidőig maradnak csak érvényben?

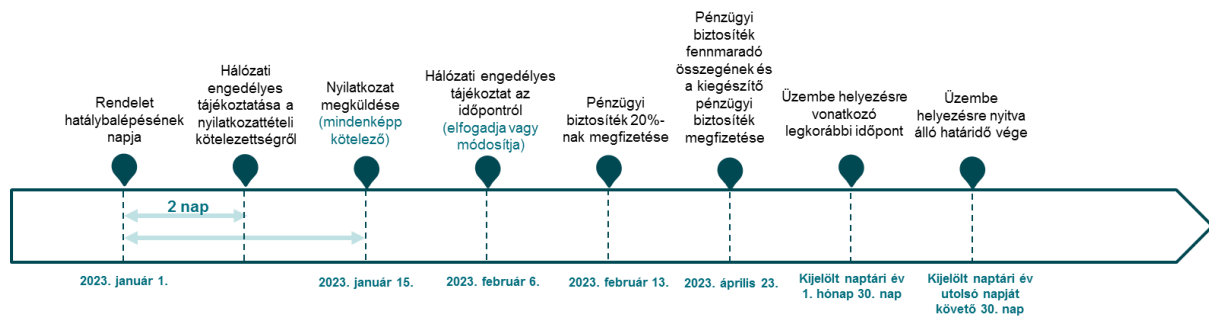
A transzparencia jegyében kiemelendő, **a kormány adott némi iránymutatást arra vonatkozóan, hogy mikor várhatók a következő kapacitásközzétételek, illetve a folyamatban lévő egyedi eljárásokban mikor várható a műszaki gazdasági tájékoztató kézhezvétele.** Ezzel kapcsolatban a kormányrendelet úgy határoz, hogy **a hálózati engedélyesek az aktuális szabad kapacitásokról és a csatlakozás műszaki és várható gazdasági feltételeiről szóló részletes tájékoztatót másodsorra 2023. május 24. napjáig teszik közzé.** Az először 2022. május 2-án közzétett, az aktuális szabad kapacitásokról és a csatlakozás műszaki és várható gazdasági feltételeiről szóló részletes tájékoztató közzétételét követően indult **egyedi eljárásokban** résztvevők pedig az üzemi és elosztói szabályzatban meghatározott **műszaki gazdasági tájékoztató (adott esetben megvalósíthatósági tanulmány készítésére vonatkozó felhívás) kiadásának határideje 2023. március 13. napja.**

A hálózati csatlakozási szabályokat érintő kormányrendelet mellett kihirdetésre került egy másik kormányrendelet is, amely a korábban sokat vitatott aFRR kapacitással és akkreditációval kapcsolatos követelményeket hivatott enyhíteni. Ennek értelmében a hálózati engedélyes számára **2022. május 2. napját követően benyújtott időjárásfüggő termelő egység hálózati csatlakoztatására irányuló igénybejelentés esetén kiadott műszaki gazdasági tájékoztatóban** a villamosenergia-rendszer teljesítményegyensúlyának fenntartását és a kiegyenlítő szabályozási kapacitást biztosító műszaki feltételként **időjárásfüggőnek nem minősülő, aFRR kiegyenlítő szabályozási képességre akkreditálható, aFRR kiegyenlítő szabályozási szolgáltatás nyújtására és kapacitás felajánlására alkalmas, újonnan létesített berendezés telepítését és akkreditációját, vagy bármilyen időjárásfüggőnek nem minősülő már korábban telepített berendezés akkreditációját előírni nem lehet.** Azok számára tehát, akik 2022. május 2. napja után egyedi eljárásban vállaltak valamikor nem időjárásfüggő aFRR szolgáltatási képességet, ezt a kötelezettséget most a jogalkotó visszamenőlegesen eltörni. Azok azonban, akik hálózati csatlakozási díjkedvezményt kívánnak a jövőben igénybevenni, érdemes lesz ilyen kapacitás létesítése. Fontos továbbá az is, hogy az említett kormányrendeletben rögzítésre került: **a hálózatra csatlakozó közcélú hálózati betáplálási lehetőség nélkül létesített saját célra termelő egység esetében nincs szükség sem közzétételi, sem egyedi eljárásra ahhoz, hogy csatlakozási jogot szerezhessen az erőmű.**

Mindent egybevetve kijelenthető, hogy a jelenleg tervezett mintegy 20 GW-nyi hazai projekt megvalósítását jelentősen megsűrthetik a fent említett szabályok, és akár negyedére is csökkenthetik a ténylegesen megvalósuló projektek számát. **Lényeges és talán minden eddiginél nagyobb hatású változásról van tehát szó,** ami tovább erősíti az időjárásfüggő rendszerek nehézségeit a magyar piacon és egy olyan jövőképet vetítenek előre, ahol a szükséges hálózatfejlesztések hiányában **nagyon nehéz lesz ésszerűen megtérülő befektetésként tekinteni a naperművekre.**

A hálózati csatlakozási szabályokat érintő kormányrendeletben foglalt legfontosabb határidők az alábbiak:

Wolf Theiss

A Wolf Theiss Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa egyik vezető európai ügyvédi irodája, amely a nemzetközi üzleti jogra összpontosít. A 13 országban több mint 360 ügyvédet foglalkoztató cég munkájának több mint 80%-a nemzetközi ügyfelek határokon átnyúló képviselését jelenti. A Wolf Theiss a jogi és üzleti szakértelmet ötvözve olyan innovatív megoldásokat dolgoz ki, amelyek integrálják a jogi, pénzügyi és üzleti know-how-t.

Ha további információt szeretne kapni szolgáltatásainkról, kérjük, lépjen kapcsolatba velünk:

Laszlo Kenyeres
Partner

E laszlo.kenyeres@wolftheiss.com
T +36 1 4848 800

Adam Lukonits
Associate

E adam.lukonits@wolftheiss.com
T +36 1 4848 800

Virag Locsei
Associate

E virag.locsei@wolftheiss.com
T +36 1 4848 865

Dori Budai

Associate

E dori.budai@wolftheiss.com
T + 36 1 4848847